

УДК 330

DOI: 10.31891/2307-5740-2019-270-3-128-133

МЕЙШ А. В., ІЛЬЧЕНКО О. М.

Хмельницький національний університет

БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ЯК ОСНОВА МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ

У статті досліджено бюджетну політику держави як важливу складову економічної політики країни, охарактеризовано сутність та формування державного бюджету України, проаналізовано засади визначення пріоритетів бюджетної політики держави, розглянуто бюджетну політику стимулювання економічного зростання. Також розглянуто основні напрями реалізації ефективної бюджетної політики України.

Ключові слова: бюджетна політика, державний бюджет, економічне зростання, політика країни.

MEISH A., ILCHENKO O.

Khmelnitsky National University

BUDGETARY POLICY OF UKRAINE AS THE BASIS OF MACROECONOMIC STABILITY

The budget policy of the state as an important component of the country's economic policy is a system of goals, including priority (from the point of view of national interests), scientific approaches and concrete measures for the purposeful activity of the state as a whole from the regulation of the budget process, management of budgets of all levels, effective use of the budget system for solving economic and social problems of the country. Budget policy is a deliberate activity of the state (in the person of bodies of state power and local self-government) concerning the regulation of the budget process, the management of the budget deficit, as well as the use of the budget system for the realization of the tasks of economic policy in the country. The budget policy of Ukraine is constantly in the center of public attention, as it is a key element of the economic policy of the state. Budget policy is an active tool of the state's economic and social policies. Given the specific socioeconomic and political situation and the existing strategy of socio-economic development of the country, fiscal policy may provide for a different degree of redistribution of the national income of the state through the budget, more or less centralization of financial resources within the fiscal system, strengthening or weakening of the regulation of the use of budget funds, the priority of budget financing of certain measures, the choice of ways to achieve a balanced budget revenues and expenditures, etc. Therefore this article examines the fiscal policy of the state as an important part of economic policy, the nature and formation of the state budget of Ukraine prioritization principles of fiscal policy, fiscal policy to stimulate economic growth, the main directions of realization of effective fiscal policy in Ukraine.

Keywords: fiscal policy, state budget, economic growth, country policy.

Постановка проблеми. Бюджетна політика є вагомим важелем впливу на забезпечення фінансової стабільності держави, сприяння збалансованому розвитку конкурентоспроможності економіки, розвитку національного виробництва, підвищення стандартів життя і рівня добробуту громадян, забезпечення соціального захисту населення країни. Доцільним є поглиблення розуміння ролі бюджету в економічній системі держави, підвищення дієвості інституційних перетворень розвитку суспільного середовища, якості надання державних послуг, поліпшення прозорості бюджету для громадськості та ефективності використання бюджетних коштів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретичним питанням аналізу бюджетної політики, у сучасних умовах присвячено чимало наукових праць як зарубіжних, так і вітчизняних учених. Значним є науковий доробок українських вчених, які багато в чому сприяли вирішенню проблем розробки ефективної бюджетної політики. Це, насамперед, Бабич Л.М., Бескид Й.М., Буковинський С.А., Булгакова С.О., Василик О.Д., Гальчинський А.С., Геєць В.М., Єрмошенко М.М., Кириленко О.П., Кравченко В.І., Луніна І.О., Міщенко В.І., Науменкова С.В., Огонь Ц.Г., Опарін В.Н., Павлюк К.В., Пасічник Ю.В., Полозенко Д.В., Радіонова І.Ф., Сало І.В., Соколовська А.М., Жовтяк Є.Д., Юрій С.І. В їх роботах запропоновано вирішення багатьох проблем удосконалення бюджетного процесу і бюджетної системи в Україні.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою роботи є аналізування та з'ясування основних аспектів бюджетної політики та державного бюджету. Також не менш важливим є характеристика сутності та формування державного бюджету України.

Викладення основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах бюджетна політика є важливим важелем впливу держави на розвиток економіки та соціальні процеси в країні. Бюджетна політика – це цілеспрямована діяльність держави (в особі органів державної влади і місцевого самоврядування) щодо регулювання бюджетного процесу, уповільнення бюджетним дефіцитом, а також використання бюджетної системи для реалізації завдань економічної політики в країні. Бюджетна політика України постійно перебуває в центрі суспільної уваги, оскільки вона є ключовою ланкою економічної політики держави. Від якості бюджету, закладених у нього параметрів залежать рівень соціального захисту громадян, інвестиційні можливості держави, ступінь впливу України на міжнародній арені, підприємницька активність суб'єктів господарювання і громадян. У бюджетній політиці найбільш яскраво висвітлюються і найбільш гостро

стикаються інтереси різних суспільних груп. Бюджетна політика як складник фінансової, тісно взаємодіючи з податковою, грошово-кредитною, обліковою, інвестиційною та валютною політикою, відіграє важливу роль у забезпеченні фінансової стабільності в державі, що є передумовою розвитку виробництва, підвищення його ефективності, підтримання підприємницької активності та підвищення добробуту населення [3].

Бюджетна політика поєднана нерозривно з розвитком держави. Тому важливою передумовою для розробки оптимальної моделі бюджетної політики та ефективного механізму її реалізації є необхідність врахування зовнішніх і внутрішніх чинників.

До *зовнішніх чинників* треба віднести залежність держави від економічних взаємовідносин з іншими державами щодо поставок палива, сировини, матеріалів, обміну технологіями, експортних можливостей самої держави, її інтеграції зі світовими системами тощо.

До *внутрішніх чинників*, які суттєво впливають на бюджетну політику, можна віднести: економічні – пов'язані з макроекономічними процесами, що відбуваються в сфері суспільного виробництва; соціальні – пов'язані з особливостями відтворення робочої сили та населення країни в цілому, це перш за все: кошти на освіту, охорону здоров'я, соціально-культурні заходи, соціальний захист населення, обсяг і рівень заробітної плати тощо; політичні – пов'язані із забезпеченням обороноздатності держави і підтримкою внутрішнього правопорядку, укріплення законодавчої та виконавчої влади.

Проблема взаємозв'язку між зовнішніми та внутрішніми чинниками, які впливають на бюджетну політику, полягає в тому, наскільки вони сприяють зростанню ВВП, нарощуванню та ефективному використанню фінансових ресурсів, формують ідеологію бюджетної політики. Одним з головних недоліків процесу формування бюджету є те, що економічні прогнози Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції і проекти витрат галузевих міністерств, відомств та органів місцевого самоврядування складаються практично не залежно один від одного.

Як відомо, за основу формування державного бюджету приймається розрахунок річного обсягу валового внутрішнього продукту. Від того, який його обсяг визначено на наступний рік, залежить і розмір бюджетного фонду України.

Основними проблемами, що потребують розв'язання і пов'язані з бюджетним процесом, є:

– максимально точно визначення обсягу ВВП, враховуючи інші макроекономічні показники: інфляцію, виробництво товарів, споживання, нагромадження;

– впровадження науково обґрунтованих розрахунків прибуткової частини бюджету, оскільки останнім часом постійно завищувалася дохідна частина бюджету за рахунок необґрунтованих прогнозних обсягів промислового виробництва, коштів від процесу приватизації, платежів від ренти, що фактично не досягалися.

Уряди багатьох країн оприлюднюють показники для того, щоб стимулювати обговорення бюджетної політики в суспільстві та досягти злагоди щодо її цілей і засобів їх досягнення. Контрольні бюджетні показники є відображенням як поглядів уряду на вплив держави на економіку, так і його пріоритетів щодо обсягів оподаткування, позик і видатків.

До контрольних показників бюджетної політики належать:

– відносні показники – виражені у відсотках до ВВП або іншого показника сукупної економічної діяльності держави. Наприклад, відносний показник може стосуватись обсягів державного боргу, державних позик, надходжень, видатків;

– темпи змін обсягу видатків – зростання величин контрольних цифр може бути виражене в номінальних показниках, тобто з урахуванням підвищення цін, у такому випадку темпи зростання оприлюднюються разом з відносними показниками;

– абсолютні показники – планові цифри, які мають грошовий вираз [6].

Бюджетна політика є активним інструментом економічної та соціальної політики держави. З огляду на конкретну соціально-економічну і політичну ситуацію та наявну стратегію соціально-економічного розвитку країни бюджетна політика може передбачати різний ступінь перерозподілу національного доходу держави за допомогою бюджету, більший чи менший рівень централізації фінансових ресурсів у рамках бюджетної системи, посилення чи послаблення регламентації використання бюджетних коштів, пріоритетність бюджетного фінансування тих чи інших заходів, вибір шляхів досягнення збалансованості бюджетних доходів і видатків тощо. Бюджетна політика змінюється і корегується залежно від тих завдань, що постають перед державою на певних етапах її розвитку.

Державний бюджет – це зведена відомість доходів та витрат держави, яка являє собою основний фінансовий план держави на поточний рік і має силу закону. Бюджет затверджується законодавчими органами влади – парламентами, (в Україні Верховною Радою). За матеріальним складом державний бюджет – це централізований фонд грошових коштів держави; за соціально-економічною суттю – це основний засіб перерозподілу національного доходу та інших макроекономічних результатів суспільного виробництва для реалізації спеціальних завдань суспільства.

Бюджетна політика держави як важлива складова економічної політики країни є системною сукупністю цілей, включаючи пріоритетні (з точки зору національних інтересів), наукових підходів і конкретних заходів щодо цілеспрямованої діяльності держави в цілому з регулювання бюджетного процесу, управління бюджетами всіх рівнів, ефективного використання бюджетної системи для вирішення економічних і соціальних завдань країни.

Отже, як видно з цього визначення, складовою бюджетної політики є сукупність її пріоритетів або національних інтересів у цій сфері діяльності держави. Для того щоб проаналізувати теперішній стан із визначенням пріоритетів бюджетної політики, варто спочатку визначитися з критерієм віднесення тих чи інших цілей бюджетної політики до пріоритетних. Критерієм віднесення цілей бюджетної політики до пріоритетів може бути такий підхід: пріоритети бюджетної політики повинні реалізуватися тільки за рахунок бюджетних коштів і мати чіткий орієнтир кількісного характеру. Виходячи з цього, не слід плутати поміж собою дві категорії «пріоритет бюджетної політики» та «пріоритет соціально-економічного розвитку країни». У покращенні бюджетного процесу і бюджетної системи України приймали участь всі гілки влади: законодавча, виконавча і судова [6].

Значним є науковий доробок українських вчених, які багато в чому сприяли вирішенню проблем розробки ефективної бюджетної політики. Однак вирішення проблеми формування ефективної державної бюджетної політики залишається некомплексним. Проблема визначення ролі та місця держави у забезпеченні інвестиційного розвитку останнім часом присвячується досить велика кількість теоретичних досліджень та практичних розробок як в Україні, так і в інших, особливо пострадянських, країнах. Проте на сьогодні залишається відкритим питання забезпечення ефективності державних інвестицій. Існують також розбіжності у поглядах щодо механізмів та форм їх застосування. Виходячи з постулатів економічної теорії і практики, успішний розвиток економіки будь-якої країни завжди ґрунтується на інвестиційній основі. Саме оновлення основного капіталу є запорукою сталого економічного розвитку суспільства.

Отже, основними якісними і співставними характеристиками розвитку інвестиційних процесів в економіці є такі:

- частина валового внутрішнього продукту, яку суспільство спрямовує на забезпечення подальшого відтворення (частка валових капітальних вкладень у виробленому ВВП);
- величина прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одного жителя країни (цей показник є особливо важливим для країн, що розвиваються);
- структура джерел інвестування (визначення ролі держави (бюджету) у забезпеченні інвестиційного розвитку).

На даний час для українського суспільства надзвичайно актуальною є проблема пошуку реальних джерел накопичення та шляхів ефективного використання інвестиційних ресурсів з метою забезпечення відновлення та модернізації основних виробничих фондів.

Розглядаючи суперечності соціально-економічного розвитку України, вкрай важливо визначити чинники, що характеризують цей процес, а відповідно, й мають негативний чи позитивний вплив. Одним із найсуттєвіших чинників впливу є соціально-економічна політика уряду і її складові: фінансова, бюджетна, грошово-кредитна політика. Реалізація будь-якої політики зумовлює необхідність обґрунтування стратегічних і тактичних цілей, в іншому разі політика має ситуативний, а як результат — суперечливий характер. Конкретизація цілей, визначення пріоритетів дає змогу сконцентрувати адміністративний і економічний потенціали на їхню реалізацію. У цьому контексті особливої ролі набуває визначення стратегії як ідеологічної основи реалізації стратегічних цілей політики уряду. Механізм реалізації бюджетної політики – це комплекс методів адміністративно-правового й економічного характеру, спрямований на реалізацію стратегічних і тактичних цілей, які за своїм змістом забезпечують у кінцевому результаті реалізацію бюджетної стратегії. Конкретним проявом реалізації бюджетної стратегії є планово обґрунтована динаміка показників бюджету в довгостроковому періоді, щонайменше на 3–5 років і більше, що в кінцевому результаті дає можливість досягти визначених стратегічною метою показників бюджету держави. Стратегічні цілі бюджетної політики реалізує бюджетна стратегія. Аналіз реалізації бюджетної стратегії в країнах із розвинутою ринковою економікою свідчить про її позитивний вплив на процеси соціально-економічного зростання, стабілізацію, структурну перебудову, інноваційне оновлення виробництва. Але реалізація бюджетної стратегії можлива тільки за наявності певних умов, а саме: відповідної правової бази; політичної волі керівництва країни; наявності необхідного науково-методичного забезпечення цих процесів.

Отже, процес формування бюджетно-податкової політики передбачає передусім визначення цілей і завдань, необхідних для досягнення поставленої мети [9].

Досягнення головної мети бюджетної політики передбачає збільшення реальних доходів громадян, поліпшення якості товарів і послуг, що надаються населенню, створення належних умов для здобуття освіти, охорони здоров'я, підвищення культури, захисту конституційних прав, охорони навколишнього природного середовища та ін. Для розв'язання таких завдань потрібно забезпечити поступальний розвиток підприємницької діяльності, прискорення економічного зростання, досягнення повної зайнятості, стримування інфляції, активізацію інвестиційної діяльності тощо. Зрозуміло, що бюджетна політика не спроможна розв'язати всі перелічені проблеми. Тому основними напрямками бюджетної політики держави на сучасному етапі є: створення соціально-орієнтованої ринкової економіки; стабілізація економічного середовища як передумови розвитку бізнесу; досягнення довготривалого економічного зростання; підвищення життєвого рівня населення.

На даний час в Україні одним із надзвичайно важливих завдань у галузі бюджетної політики є не допущення подальшого зниження рівня життя найменш забезпечених і найуразливіших верств населення. Держава має гарантувати, що життєвий рівень населення не впаде нижче від прожиткового мінімуму. В

умовах дефіциту коштів для забезпечення потреб у соціальній сфері необхідне жорстке нормування розподілу наявних у державі фінансових ресурсів, що має ґрунтуватися на об'єктивній системі показників державних соціальних стандартів і соціальних норм, розрахованих з огляду на мінімальні потреби та можливість суспільства на конкретному етапі розвитку. Важливим завданням бюджетної політики у сфері розвитку економіки є створення умов для активізації інвестиційної активності. Це стосується, насамперед, збільшення обсягу інвестиційної діяльності держави, а також недержавних вітчизняних та зарубіжних інвесторів. Ще одне завдання, яке потребує вирішення, – запровадження в Україні середньострокового бюджетного планування, що дасть змогу складати реальні плани інвестиційної діяльності держави з розподілом за ними відповідних ресурсів для повного забезпечення їх реалізації. Розробка та прийняття таких планів є переходом до вищого ступеня бюджетного планування, тому вона потребує детального обґрунтування та узгодження середньострокових планів із поточними [9].

Від виваженого вибору напрямів розвитку бюджетної політики значною мірою залежить загальний соціально-економічний розвиток держави. Політика діяльності держави на міжнародних фінансових ринках повинна формуватися з урахуванням пріоритетності необхідності погашення зовнішнього державного боргу, а не залучення нових запозичень. Усі види довгострокових позик органів державної влади, включаючи запозичення на ринку державних цінних паперів і єврооблігацій, повинні направлятися на збільшення інвестицій, тим самим має бути створена основа для повного і своєчасного обслуговування державного зовнішнього боргу. В свою чергу доцільно щоб розмір внутрішніх запозичень визначався виходячи з оптимального варіанту запозичень на зовнішньому ринку і з урахуванням необхідності зменшення навантаження на внутрішній фінансовий ринок з метою спрямування вільних коштів суб'єктів господарювання в реальний сектор і створення умов для активізації інвестиційного процесу. Перехід на якісно новий рівень управління видатками державного бюджету передбачає підвищення ефективності витрат бюджетних коштів, оптимізацію бюджетних дотацій та субвенцій, підвищення соціальної спрямованості видатків. Тому бюджетна політика в області видатків повинна здійснюватися з урахуванням подальшої оптимізації бюджетних асигнувань. Обов'язковою є реалізація принципу пріоритетності напрямків соціально-економічного розвитку, тому державні ресурси повинні спрямовуватися у пріоритетні галузі, від яких залежить соціальна захищеність населення, національна безпека, реалізація структурних перетворень. Важливо при цьому, щоб державні інвестиції спрямовувалися на підтримку перспективних напрямків, здатних забезпечити переорієнтацію вітчизняної промисловості із сировинної на високотехнологічну. За цих умов витрати бюджету в цілому сприятимуть реалізації структурних перетворень щодо:

- реформування соціальної сфери, яка включає проведення пенсійної реформи, модернізацію освіти, а також перетворення в системі охорони здоров'я та у сфері культури;
- реформування армії і правоохоронних органів;
- модернізації економіки шляхом створення сприятливого інвестиційного і підприємницького клімату, проведення стимулюючої економічне зростання макроекономічної політики, а також здійснення структурної перебудови економіки;
- формування цивілізованого ринку нерухомості;
- здійснення реформи природних монополій.

Проведення скоординованої економічної і фінансової політики Уряду і місцевих органів влади, а також посилення централізації в прийнятті рішень з державних фінансів дозволить підвищити керованість і ефективність фінансових потоків, що перерозподілятимуться через зведений бюджет. З огляду на це міжбюджетні відносини будуватимуться в напрямку забезпечення єдиної, спрямованої на підвищення збалансованості бюджетів з урахуванням змін щодо адміністративно-територіального устрою державної бюджетної політики через:

- безумовне дотримання положень законодавства, виконання угод, що укладаються між державою і суб'єктами місцевого самоврядування;
- недопущення нарощування бюджетної кредиторської заборгованості;
- посилення бюджетного адміністрування власних доходів бюджетних установ;
- якісне удосконалення казначейської системи виконання бюджетів, передусім місцевого самоврядування.

Посилення ролі бюджетного планування повинне відбуватись шляхом розробки середньострокових бюджетних планів, узгоджених з завданнями державних цільових програм та стратегічних річних планів діяльності органів виконавчої влади за окремими напрямками. Усі бюджетні програми повинні виконуватись в рамках бюджетних призначень головних розпорядників бюджетних коштів. Посилення ролі державного фінансового контролю за повнотою надходження і цільовим характером витрат бюджетних коштів передбачає введення порядку обов'язкової публікації звітів про виконання бюджетів усіх рівнів і забезпечення відкритості процедур розміщення державних замовлень. Для реалізації поставленої задачі продовжиться розвиток органів Державного казначейства і контрольно-ревізійної служби України. Водночас має бути запроваджений жорсткий контроль державних фінансів, який відповідав би принципам і нормам фінансового контролю в країнах ЄС [5].

Ефективність бюджетних витрат закономірно пов'язують з макроекономічними показниками, зокрема, з обсягами ВВП та інвестицій, реальними доходами населення, курсом гривні тощо, а саме – з показниками економічного та соціального розвитку країни і регулюючим впливом держави на ці фактори.

Державний бюджет – це план використання бюджетних коштів, тому й виникає необхідність постійно визначати ефективність бюджетних витрат, на що саме використано кошти і який результат отримано, тобто існує необхідність співставляти кінцеві результати з фактичними видатками. У цій ситуації важливою є як персональна, так і інституційна відповідальність за ефективність бюджетних витрат. За своєю економічною суттю оцінка ефективності державних видатків дає можливість виявити, наскільки дійовими та раціональними є діяльність і поведінка розпорядників коштів з точки зору бажання отримувати максимальні результати від державних, і насамперед бюджетних, ресурсів. Зміст оцінювання полягає в гармонійній взаємодії всіх ланок і складових бюджетної системи з метою раціонального використання бюджетних коштів та досягнення, відповідно, значних економічних, соціальних та інших результативних показників. Використання бюджетних коштів через бюджетну систему здійснюється переважно для реалізації поставлених цілей в економіці та соціальній політиці, покращення екологічної ситуації. Інакше кажучи, зусилля економічної, у тому числі бюджетної, системи спрямовано на задоволення важливих суспільних потреб, а ефективність у її загальному розумінні (зокрема, державних видатків) – це ступінь досягнення мети або співвідношення отриманого результату і поставленої мети [8].

Для посилення державного регулювання бюджетної політики слід створити окремий закон який би регламентував засади формування єдиної бюджетної політики держави. Застосування таких засобів здійснюється відповідно до етапів формування бюджетної політики, що регламентуються Бюджетним кодексом. Технологія ж бюджетної політики повинна знайти своє відображення в окремому законодавчому документі на зразок закону і мати свої витoki в концепції економічного і соціального розвитку держави. Поки що такого комплексного документу, в якому б визначалась економічна стратегія України з урахуванням основних перспективних напрямків розвитку фінансових відносин в системі зведеного бюджету, як основної ланки державних фінансів, не розроблено. На сьогодні основним завданням уряду є стимулювання інвестиційної активності підприємців і населення, створення сприятливих умов для зародження нового бізнесу й активізації грошових доходів через фінансово-кредитний ринок. У цей період особливо важливо об'єднати цілі бюджетної, фінансової і грошово-кредитної політики з ідеологією і пріоритетами соціально-економічної політики держави. На нашу думку, дієвість цього підходу, а відповідно й ефективність бюджетної політики, залежатиме від виконання таких умов:

- централізація й відповідальність влади, що дає змогу виключити політичний популізм як чинник прийняття й реалізації, можливо, непопулярних, але необхідних заходів щодо економії всіх бюджетних витрат, їх реструктуризації з позицій досягнення макроекономічного ефекту;
- законодавче закріплення програми виходу із кризи та отримання урядом від суспільства, політичних партій, опозиції лага довіри на період подолання кризових явищ;
- прийняття до реалізації науково обгрунтованої, з реальними довгостроковими загальнодержавними проектами, стратегії соціально-економічного розвитку країни та бюджетної стратегії;
- оптимізація структури доходів і видатків державного бюджету, обсягів дефіциту державного бюджету й державного кредиту з позицій реалізації наслідків економічної кризи та водночас цільових проектів і пріоритетів бюджетної стратегії;
- розроблення механізму системи дієвого фінансового контролю та персональної відповідальності за цільовий характер і ефективність використання бюджетних коштів.

Ефективність соціально-економічної, бюджетної політики в Україні в умовах загострення політичних суперечностей в першу чергу залежить від політичної волі керівництва країни, усвідомлення пріоритетності загальнодержавних, загальнонаціональних інтересів і створення ефективного механізму їх реалізації через існуючі інститути фінансової системи, наявності відповідного правового поля й відповідальності кожного урядовця насамперед перед громадянами України. На сьогодні нам необхідно передусім подолати період політичного хаосу й безвідповідальності, зберегти та зміцнити державність. Саме такий підхід повинен бути визначальним у процесі подолання суперечностей у реалізації бюджетної політики держави.

Система мобілізації доходів до державного бюджету потребує подальших змін. У сфері оподаткування це запровадження механізмів збільшення доходів (шляхом обмеження тіньових операцій, зменшення податкових втрат, коригування оподаткування доходів фізичних осіб, реформування податкового адміністрування, раціоналізації податкових повноважень через їх розподіл між субсекторами органів державного управління, відрахувань до соціальних фондів, досягнення мультиплікаційних ефектів на основі автоматичних стабілізаторів). У сфері неподаткових доходів це підвищення дивідендів (прибутку) підприємств із державною часткою капіталу, ефективності оренди державного майна, вдосконалення операцій із капіталом. Разом із тим необхідно послабити податковий тиск на фізичних осіб і суб'єктів господарювання, а також вплив органів державного управління на менеджмент державних корпорацій, продовжити реформування пенсійної системи, вжити заходів зі збільшення реальних доходів громадян України [8].

Отже, сформована в нашій країні бюджетна система в цілому відповідає загальним принципам побудови, правилам формування державних видатків та їх розподілу за пріоритетними напрямками розвитку соціально-економічної системи, що використовуються в межах європейського співтовариства. Відповідно це дає змогу національній економіці ефективно інтегруватися з країнами європейської співдружності та дотримуватися встановлених вимог щодо забезпечення економічної конвергенції об'єднаних суспільно-територіальних систем [3].

Література

1. Жаліло Я. Економічний прагматизм як ліки від бюджетного фетишизму / Я. Жаліло, А. Максютя // Дзеркало тижня. – 2016. – 28 трав. – 3 черв. (№ 19). – С. 6.
2. Желюк Т. Макроекономічні детермінанти модернізації інструментарію бюджетної політики / Т. Желюк, А. Каштелян // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2016. – № 2. – С. 70–80.
3. Затнацька Т. Пріоритети бюджетної політики України порівняно з загальноєвропейськими тенденціями / Т. Затнацька, М. Лаврент'єв // Світ фінансів. – 2016. – №1. – С. 140–148.
4. Корнієнко Н. Гендерна складова бюджетної політики держави / Н. Корнієнко, Ю. Острішенко // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2016. – №1. – С. 97–108.
5. Кузькін Є. Ю. Зарубіжний досвід фіскальної децентралізації: проблеми та шляхи їх розв'язання / Є. Ю. Кузькін, Я. В. Котляревський, О. В. Шишко // Фінанси України. – 2015. – № 12. – С. 63–72.
6. Кулінська А. В. Бюджетна безпека як умова досягнення національних соціально-економічних інтересів / А. В. Кулінська // Інвестиції : практика та досвід. – 2016. – № 4. – С. 29–34.
7. Наконечна Ю. А. Державна політика у сфері бюджетних видатків в Україні та напрями її вдосконалення / Ю. А. Наконечна, О. Т. Л'юдіна // Економіка держава. – 2016. – № 7. – С. 84–88.
8. Радіонов Ю. Д. Використання бюджетних коштів в Україні: тенденції, проблеми і шляхи їх вирішення / Ю. Д. Радіонов // Економіка України. – 2016. – № 2. – С. 16–27.
9. Рибак С. О. Соціальна та інвестиційна складові бюджетної політики: проблеми взаємодії / С. О. Рибак // Фінанси України. – 2015. – № 12. – С. 73–80.

Reference

1. Zhalilo, Ya. Ekonomichny`j pragmaty`zm yak liky` vid byudzhethnogo fety`shy`zmu / Ya. Zhalilo, A. Maksyuta // Dzerkalo ty`zhnya. – 2016. – 28 trav. – 3 cherv. (# 19). – S. 6.
2. Zhelyuk, T. Makroekonomichni determinanty` modernizaciyi instrumentariyu byudzhethnoi polity`ky`. / T. Zhelyuk, A. Kashtelyan // Visny`k Ternopil`s`kogo nacional`nogo ekonomichnogo universy`tetu. – 2016. – #2. – S. 70-80.
3. Zalnacz`ka, T. Priory`tety` byudzhethnoi polity`ky` Ukrainy` porivnyano z zagal`noyevropejs`ky`my` tendencyamy` / T. Zalnacz`ka, M. Lavrent`yev // Svit finansiv. – 2016. – #1. – S. 140-148.
4. Korniyenko, N. Genderna skladova byudzhethnoi polity`ky` derzhavy` / N. Korniyenko, Yu. Ostrishhenko // Visny`k Ky`yivs`kogo nacional`nogo torgovel`no-ekonomichnogo universy`tetu. – 2016. – #1. – S. 97-108.
5. Kuz`kin, Ye.Yu. Zarubizhny`j dosvid fiskal`noyi decentralizaciyi: problemy` ta shlyaxy` yix rozv`yazannya / Ye. Yu. Kuz`kin, Ya. V. Kotlyarevs`ky`j, O. V. Shy`shko // Finansy` Ukrainy`. – 2015. – #12. – S. 63-72.
6. Kulins`ka, A.V. Byudzhethna bezpeka yak umova dosyagnennya nacional`ny`x social`no-ekonomichny`x interesiv / A. V. Kulins`ka // Investy`ciyi : prakty`ka ta dosvid. – 2016. – #4. – S. 29-34.
7. Nakonechna, Yu.A. Derzhavna polity`ka u sferi byudzhethny`x vy`datkiv v Ukraini ta napryamy` iyi vdoskonalennya / Yu. A. Nakonechna, O. T. L`odina // Ekonomika derzhava. – 2016. – #7. – S. 84-88.
8. Radionov, Yu.D. Vy`kory`stannya byudzhethny`x koshtiv v Ukraini: tendencyi, problemy` i shlyaxy` yix vy`rishennya / Yu. D. Radionov // Ekonomika Ukrainy`. – 2016. – #2. – S. 16-27.
9. Ry`bak, S.O. Social`na ta investy`cijna skladovi byudzhethnoi polity`ky`: problemy` vzayemodi` / S. O. Ry`bak // Finansy` Ukrainy`. – 2015. – #12. – S. 73-80.

Рецензія/Peer review : 25.04.2019

Надрукована/Printed : 07.06.2019
Прорецензовано редакційною колегією